'Απόσταγμα πατερικής σοφίας' (Είκοσι πνευματικά κεφάλαια βασισμένα σε κεφάλαια του Οσίου Συμεών του Νέου Θεολόγου)

Categories : ΒΙΒΛΙΑ

Date : 13 Ιανουαρίου, 2006

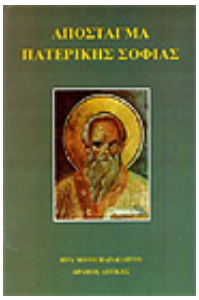

(Εκδόσεις: Ι.Μ. Παρακλήτου Ωρωπού Αττικής)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΡΕΤΗ, Ο ΠΡΩΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΔΑΜ, Η ΕΝΩΣΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟ ΘΕΟ, ΑΓΙΟΙ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ, ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ, ΑΜΑΡΤΙΑ Η ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ, **ΤΡΙΑ ΦΟΒΕΡΑ ΠΑΘΗ (Φιλαργυρία, φιλοδοξία, φιληδονία),** ΠΩΣ Θ' ΑΠΑΛΛΑΓΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΥΡΑΝΝΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ, Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ, 'ΕΞΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝΟΙ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟΝ', Η ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ, ΔΑΚΡΥΑ ΚΑΤΑΝΥΞΕΩΣ, 'ΑΙΤΕΙΤΕ, ΚΑΙ ΔΟΘΗΣΕΤΑΙ ΥΜΙΝ', ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΣΤΕ, ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΧΩΡΙΣ ΕΥΛΑΒΕΙΑ, ΠΩΣ ΝΑ ΥΠΟΜΕΝΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥΣ, Ο ΚΑΡΠΟΣ ΤΗΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ, ΝΕΚΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΣΑΡΚΑ, ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ, Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Τρία φοβερά πάθη...

Φιλαργυρία, φιλοδοξία, φιληδονία

"Ο άνθρωπος που γεννιέται στον κόσμο αυτό, έχει μέσα του τα σπέρματα τριών φοβερών παθών: της φιλαργυρίας, της φιλοδοξίας και της φιληδονίας. Πρώτα-πρώτα, από την αρχή της ζωής του θέλει χρήματα, θέλει να ζει δίχως φτώχεια και στεναχώριες. Έπειτα, όσο μεγαλώνει, αποζητάει την τιμή και τη δόξα. Και τέλος, όταν έρθει στην κρίσιμη ηλικία, φλέγεται από τον πόθο των ηδονών. Έτσι όμως ξεχνάει πώς είναι θνητός, πώς δεν πλάστηκε από το Θεό για να μείνει παντοτινά στην παρούσα ζωή, πώς πρέπει να ετοιμαστεί για τη μέλλουσα και αιώνια.
Ας γνωρίζουμε καλά όλοι μας, πώς αν υποδουλωθούμε σ΄ ένα από τα παραπάνω πάθη, δεν μπορούμε να ελευθερωθούμε εύκολα, όπως δεν μπορεί να ελευθερωθεί το πουλί που πιάνεται στην παγίδα. Γιατί αυτά τα πάθη είναι οι παγίδες του διαβόλου. Κι αν ο άνθρωπος πέσει μέσα, βρίσκεται σε τραγική κατάσταση. Αν μάλιστα πεθάνει χωρίς να μετανοήσει, πηγαίνει όπου είναι και ο διάβολος, που τον υποδούλωσε.
Η φιλαργυρία, η φιλοδοξία και η φιληδονία έχουν τέτοια γλυκύτητα και δύναμη, που μαραίνουν τις ευγενικές και πνευματικές εφέσεις του ανθρώπου. Μ΄ έναν ανεξήγητο τρόπο, τον κάνουν να πιστεύει πώς γεννήθηκε για ν΄ αποκτάει χρήμα, δόξα και ηδονή. Κι έτσι υποδουλώνεται.
Τι σημαίνει όμως, όταν λέμε ότι υποδουλώνεται ο άνθρωπος; Και τί είναι η δουλεία αυτή;
Είναι αυτή καθεαυτή η δύναμη του διαβόλου. Και φέρνει την ψυχή σε τέτοια κατάσταση, πού μόνο αυτά να ποθεί και μόνο αυτά να την αναπαύουν, να την ευφραίνουν και να τη χορταίνουν.
Πώς όμως θα λυτρωθούμε από τ΄ άγρια τούτα πάθη;
Μόνο με την αληθινή μετάνοια και την εξομολόγηση. Όταν μετανοήσουμε ειλικρινά, με συντριβή και δάκρυα, θα έρθει στην ψυχή μας η χάρη του Θεού, όπως λέει χαρακτηριστικά ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: "Και δάκρυον στάξαν ισοδυναμεί τω λουτρώ, καί στεναγμός επίμοχθος επανάγει τήν χάρινη πρός ολίγον αναχωρήσασαν".
Αυτή τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, που δίνεται σ΄ όσους ειλικρινά μετανοούν, οι πονηροί και ακάθαρτοι δαίμονες δεν την υποφέρουν. Με λύσσα αγωνίζονται να τη διώξουν από τον άνθρωπο. Γιατί όταν τον επισκιάσει η χάρη, ξεφεύγει από τα γήινα. Δεν λογαριάζει τότε τα χρήματα. Δεν υπολογίζει τη δόξα. Καύχημά του πια είναι ο Σταυρός του Χριστού, όπως ήταν και του αποστόλου Παύλου, που έλεγε: "Εμοί δέ μή γένοιτο καυχάσθαι εί μή έν τώ σταυρώ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δι΄ού εμοί κόσμος εσταύρωται καγώ τώ κόσμω".
Μάταια λοιπόν λεγόμαστε χριστιανοί και μάταια πιστεύουμε στο Θεό. Σε τίποτα δεν θα μας ωφελήσει η πίστη μας σ΄ Αυτόν, αν δεν πολεμάμε ακατάπαυστα τα πάθη που αναφέραμε.

Τη νηστεία μας την αχρηστεύουμε, την ελεημοσύνη μας τη χάνουμε και την προσευχή μας τη λερώνουμε με αισχρές σκέψεις και φαντασίες, γιατί δεν μάθαμε να σπάμε τις αλυσίδες της φιλαργυρίας, της φιλοδοξίας και της φιληδονίας. Όταν τις σπάμε, η ψυχή μας αποκτάει υγεία και το φθαρτό μας σώμα "ενδύεται αφθαρσίαν".
Βέβαια, κάθε άνθρωπος μπορεί να μην είναι υποδουλωμένος εξίσου και στα τρία πάθη. Άλλος είναι φιλάργυρος, άλλος φιλόδοξος και άλλος φιλήδονος. Συμβαίνει όμως συχνά να κυριεύεται από το ένα και να μετέχει στα άλλα. Ή, αντίθετα, να υποδουλώνεται στο ένα και να καταφρονεί τα άλλα.
Ο φιλάργυρος π.χ., για να μαζέψει χρήματα, δεν συγκινείται από τη δόξα και την ηδονή. Μοναδική του σκέψη και επιδίωξη είναι το χρήμα, άσχετα αν ντροπιαστεί και ατιμαστεί. Παραβλέπει τη δόξα, γιατί αποβλέπει στο κέρδος. Την ηδονή επίσης την περιφρονεί, για να μήν ξοδέψει χρήματα στην απόλαυσή της.
Ο φιλόδοξος πάλι αψηφάει τα χρήμτα και τις ηδονές. Τα χρήματά του τα σκορπάει μόνο και μόνο για να δοξάζεται και να επαινείται. Την ηδονή την αποστρέφεται, για να μην τον κατηγορήσουν και μειωθεί έτσι η δόξα του.
Ο φιλήδονος, τέλος, περιφρονεί και χρήματα και δόξα. Τα χρήματά του τα ξοδεύει σε ακολασίες και σε ασωτίες. Δόξα γι΄αυτόν είναι μόνο η ηδονή.
Εμείς λοιπόν ας παρακαλέσουμε το Θεό να μας λυτρώσει από τα τρία φοβερά αυτά πάθη, γιατί μόνο έτσι θα προκόψουμε, με τη χάρη Του και το έλεός Του, στην αρετή, θα καθαρθούμε και θα σωθούμε".

Ας γνωρίζουμε καλά όλοι μας, πώς αν υποδουλωθούμε σ΄ ένα από τα παραπάνω πάθη, δεν μπορούμε να ελευθερωθούμε εύκολα, όπως δεν μπορεί να ελευθερωθεί το πουλί που πιάνεται στην παγίδα. Γιατί αυτά τα πάθη είναι οι παγίδες του διαβόλου. Κι αν ο άνθρωπος πέσει μέσα, βρίσκεται σε τραγική κατάσταση. Αν μάλιστα πεθάνει χωρίς να μετανοήσει, πηγαίνει όπου είναι και ο διάβολος, που τον υποδούλωσε. έχουν τέτοια γλυκύτητα και δύναμη, που μαραίνουν τις ευγενικές και πνευματικές εφέσεις του ανθρώπου. Μ΄ έναν ανεξήγητο τρόπο, τον κάνουν να πιστεύει πώς γεννήθηκε για ν΄ αποκτάει χρήμα, δόξα και ηδονή. Κι έτσι υποδουλώνεται.Τι σημαίνει όμως, όταν λέμε ότι υποδουλώνεται ο άνθρωπος; Και τί είναι η δουλεία αυτή;Είναι αυτή καθεαυτή η δύναμη του διαβόλου. Και φέρνει την ψυχή σε τέτοια κατάσταση, πού μόνο αυτά να ποθεί και μόνο αυτά να την αναπαύουν, να την ευφραίνουν και να τη χορταίνουν.Πώς όμως θα λυτρωθούμε από τ΄ άγρια τούτα πάθη;Μόνο με την αληθινή μετάνοια και την εξομολόγηση. Όταν μετανοήσουμε ειλικρινά, με συντριβή και δάκρυα, θα έρθει στην ψυχή μας η χάρη του Θεού, όπως λέει χαρακτηριστικά ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: "Και δάκρυον στάξαν ισοδυναμεί τω λουτρώ, καί στεναγμός επίμοχθος επανάγει τήν χάρινη πρός ολίγον αναχωρήσασαν".Αυτή τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, που δίνεται σ΄ όσους ειλικρινά μετανοούν, οι πονηροί και ακάθαρτοι δαίμονες δεν την υποφέρουν. Με λύσσα αγωνίζονται να τη διώξουν από τον άνθρωπο. Γιατί όταν τον επισκιάσει η χάρη, ξεφεύγει από τα γήινα. Δεν λογαριάζει τότε τα χρήματα. Δεν υπολογίζει τη δόξα.

Καύχημά του πια είναι ο Σταυρός του Χριστού, όπως ήταν και του αποστόλου Παύλου, που έλεγε: "Εμοί δέ μή γένοιτο καυχάσθαι εί μή έν τώ σταυρώ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δι΄ού εμοί κόσμος εσταύρωται καγώ τώ κόσμω".Μάταια λοιπόν λεγόμαστε χριστιανοί και μάταια πιστεύουμε στο Θεό. Σε τίποτα δεν θα μας ωφελήσει η πίστη μας σ΄ Αυτόν, αν δεν πολεμάμε ακατάπαυστα τα πάθη που αναφέραμε.Τη νηστεία μας την αχρηστεύουμε, την ελεημοσύνη μας τη χάνουμε και την προσευχή μας τη λερώνουμε με αισχρές σκέψεις και φαντασίες, γιατί δεν μάθαμε να σπάμε τις αλυσίδες της φιλαργυρίας, της φιλοδοξίας και της φιληδονίας. Όταν τις σπάμε, η ψυχή μας αποκτάει υγεία και το φθαρτό μας σώμα "ενδύεται αφθαρσίαν". Βέβαια, κάθε άνθρωπος μπορεί να μην είναι υποδουλωμένος εξίσου και στα τρία πάθη. Άλλος είναι φιλάργυρος, άλλος φιλόδοξος και άλλος φιλήδονος. Συμβαίνει όμως συχνά να κυριεύεται από το ένα και να μετέχει στα άλλα. Ή, αντίθετα, να υποδουλώνεται στο ένα και να καταφρονεί τα άλλα. π.χ., για να μαζέψει χρήματα, δεν συγκινείται από τη δόξα και την ηδονή. Μοναδική του σκέψη και επιδίωξη είναι το χρήμα, άσχετα αν ντροπιαστεί και ατιμαστεί. Παραβλέπει τη δόξα, γιατί αποβλέπει στο κέρδος. Την ηδονή επίσης την περιφρονεί, για να μήν ξοδέψει χρήματα στην απόλαυσή της. πάλι αψηφάει τα χρήμτα και τις ηδονές. Τα χρήματά του τα σκορπάει μόνο και μόνο για να δοξάζεται και να επαινείται. Την ηδονή την αποστρέφεται, για να μην τον κατηγορήσουν και μειωθεί έτσι η δόξα του., τέλος, περιφρονεί και χρήματα και δόξα. Τα χρήματά του τα ξοδεύει σε ακολασίες και σε ασωτίες. Δόξα γι΄αυτόν είναι μόνο η ηδονή.Εμείς λοιπόν ας παρακαλέσουμε το Θεό να μας λυτρώσει από τα τρία φοβερά αυτά πάθη, γιατί μόνο έτσι θα προκόψουμε, με τη χάρη Του και το έλεός Του, στην αρετή, θα καθαρθούμε και θα σωθούμε".

Αμήν

(Πηγή: 'ΕΜΜΑΟΥΣ')